

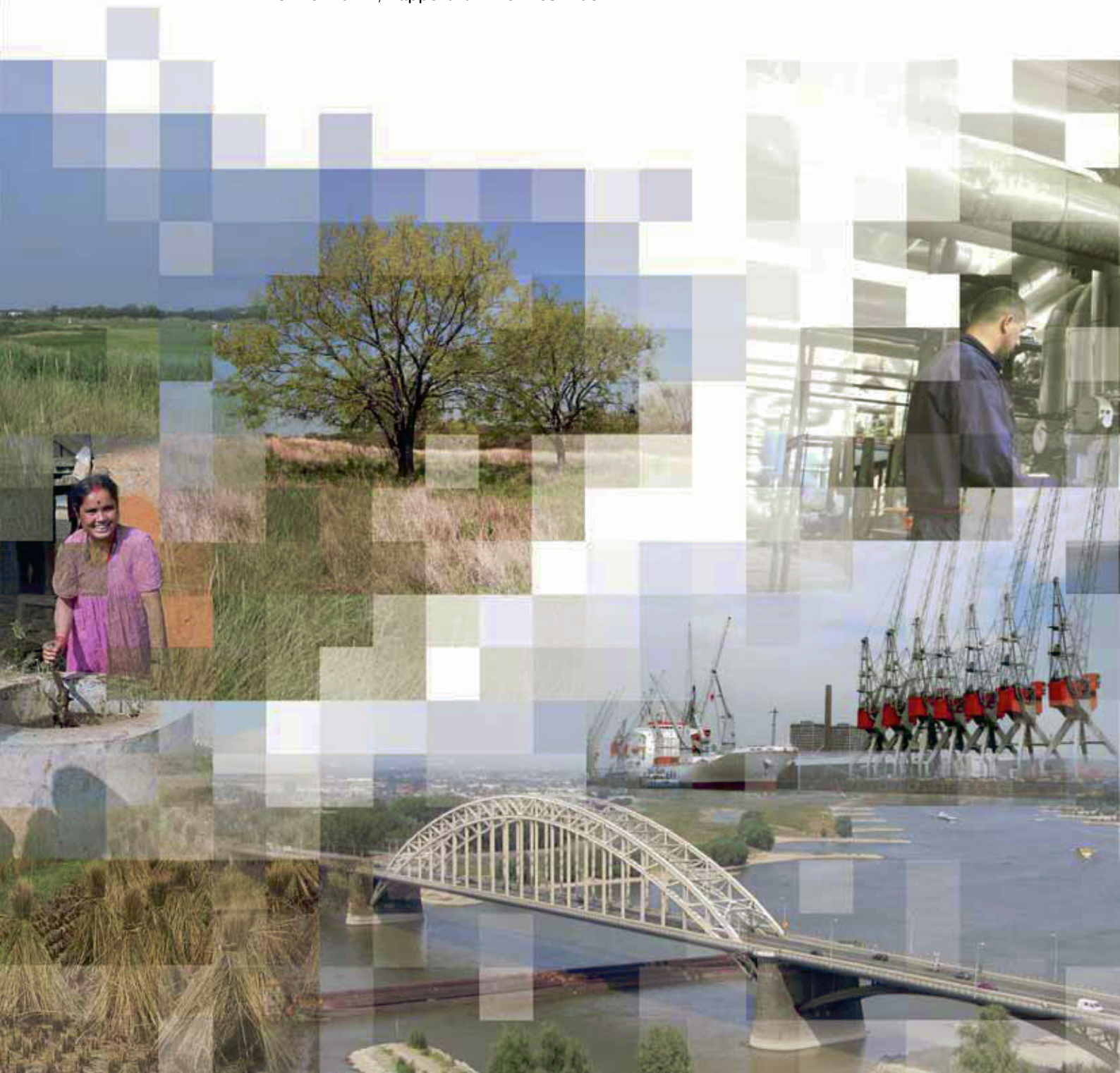

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding melkrundveebedrijf Hilhorst te Baarn

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

23 mei 2014 / rapportnummer 2891-08

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Maatschap Hilhorst wil haar melkveehouderij aan de Eemdijk 1 te Baarn uitbreiden met onder meer een nieuwe melkveestal. Hiertoe moet het bouwvlak worden vergroot. Voor deze vergroting is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Het bouwvlak verandert van vorm en groeit van 1,06 naar 1,5 ha. Het bedrijf zal groeien van de huidige 80 à 90 stuks melkvee naar 165 stuks melkvee en 132 stuks jongvee.

Omdat niet op voorhand kan worden uitgesloten dat het plan tot gevolg zal hebben dat significante negatieve gevolgen zullen optreden in Natura 2000-gebieden, wordt voor dit plan een milieu-effectrapportage opgesteld.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER. Ten behoeve van het opstellen van dit advies heeft de Commissie op 24 april 2014 een bezoek gebracht aan het onderhavige bedrijf. Ter plaatse heeft de Commissie gesproken met vertegenwoordigers van het bedrijf en het bevoegd gezag en met de opstellers van het MER.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER een aantal tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. De tekortkomingen betreffen:

- het ontbreken van een beschrijving van realistisch in beschouwing te nemen alternatieven voor het voornemen, de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan en de gevolgen van de invulling van deze mogelijkheden;
- het ontbreken van informatie over de stikstofemissie en de stikstofdepositie;
- het ontbreken van een Passende beoordeling, die inzicht geeft in de gevolgen voor Natura 2000-gebieden en maatregelen om deze gevolgen te voorkomen of beperken.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2.1 Alternatieven en maximale mogelijkheden

In het MER is een beschrijving gegeven van het voorkeursalternatief, en van een alternatief dat alleen van het voorkeursalternatief verschilt door een andere wijze van mestopslag. In dit alternatief heeft het stalsysteem nagenoeg dezelfde emissie per dierplaats als in het voorkeursalternatief. Er is geen alternatief beschreven waarin is ingegaan op verdergaande emissiebeperkende maatregelen, op een andere wijze van bedrijfsvoering of op een kleinere bedrijfsomvang. De alternatieven zijn wel relevant, omdat daarbij mogelijk ook zonder toepassing van externe saldering een toename van de stikstofemissie of -depositie wordt voorkomen.

Ook is niet ingegaan op de gevolgen van de maximale invulling van de mogelijkheden die het (ontwerp)bestemmingsplan biedt. In het MER moeten de effecten van deze maximale mogelijkheden beschreven zijn, omdat het MER de milieugevolgen in beeld moet brengen van de mogelijkheden die het plan biedt.

Uit het MER blijkt niet welke oppervlakte zal worden bebouwd en wat de maximale mogelijkheden zijn. Uit de nadere toelichting op het MER bleek dat in de gewenste situatie circa 4680 m² zal zijn bebouwd, inclusief ruwvoedersilo's en vaste mestopslag.

Volgens de planregels, inclusief de afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden, kan op het bouwvlak maximaal 5.900 m² bebouwing worden toegestaan², waarbij de Commissie nog wijst op de mogelijkheid die in het plan wordt gegeven om kuilvoerplaten (in dit verband ook ruwvoedersilo's genoemd) niet binnen het bouwvlak, maar aansluitend daaraan aan te leggen³. De maximale bebouwingsmogelijkheden van het ontwerpplan zijn dus veel ruimer dan de voorgenomen invulling. Dit kan leiden tot veel grotere milieugevolgen dan nu in het MER zijn aangegeven⁴. Eventuele strijdigheid van de gevolgen van de maximale invulling met de natuurbeschermingsregelgeving kan niet leiden tot het op voorhand buiten beschouwing laten van deze maximale invulling.

Hierbij merkt de Commissie nog op dat tijdens het bezoek ter plaatse werd aangegeven dat mestbewerking, nu nog beperkt tot mestscheiding, plaatsvindt en zal worden voortgezet en uitgebreid. De mestbewerking en de milieugevolgen daarvan zijn echter niet opgenomen in het voorkeursalternatief⁵. Wanneer de plannen om hiermee door te gaan zo concreet zijn als tijdens het bezoek aan het bedrijf werd aangegeven verdient het aanbeveling om dit nader uit te werken in het MER, en daarbij ook in te gaan op de milieugevolgen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER in te gaan op alternatieven voor het bedrijf waarbij geen toename van de stikstofemissie optreedt en op de gevolgen van de maximale invulling van de mogelijkheden van het plan. Daarbij zou ook moeten worden ingegaan op de mestbewerking.

² 4.000 m² (art. 3.2.1), met een afwijkingsmogelijkheid van 10% (art. 8.1) en een vergroting met maximaal 1500 m² (art. 3.3.1).

³ Art. 3.2.2 van de planregels.

⁴ In het MER is ook niet ingegaan op de mogelijkheid om de maximale mogelijkheden van het plan te beperken tot het voornemen.

⁵ Het wordt in het MER slechts genoemd als onderdeel van het andere alternatief in hoofdstuk 7.

2.2 Stikstofemissie en depositie

In het MER is de stikstofemissie aangegeven van de vergunde bedrijfsomvang en van de gewenste situatie. In bijlage 2 van het MER zijn depositieberekeningen uitgevoerd voor deze beide situaties op een aantal receptorpunten in of rond nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Er is niet aangegeven wat het verband is tussen deze receptorpunten en de te beschermen habitats en/of soorten.

Voor een goede beoordeling van de milieueffecten in het MER moeten de stikstofemissie en de depositie die daarvan het gevolg is⁶ in de voorgenomen situatie en bij de maximale invulling van het plan worden vergeleken met die in de huidige, feitelijk aanwezige situatie. Voor de beoordeling of het plan voldoet aan de Natuurbeschermingswet 1998 moeten bovendien de emissiegegevens ten tijde van de referentiedata voor de Natura 2000-gebieden, en de deposities ten gevolge van die emissies, worden aangegeven in het MER. De in het MER aanwezige informatie is derhalve niet toereikend voor het meenemen van de milieubelangen in de besluitvorming.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER alsnog de vereiste informatie over de stikstofemissie en -depositie op te nemen.

2.3 Passende beoordeling/gevolgen voor Natura 2000-gebieden

Voor het onderhavige plan is geen Passende beoordeling gemaakt. In het MER is op pagina 37 aangegeven welke Natura 2000-gebieden in de omgeving van het bedrijf zijn gelegen. Dit overzicht is niet geheel volledig; er wordt slechts ingegaan op twee nabijgelegen gebieden, en niet op Beschermde Natuurmonumenten of op verder weg gelegen gebieden met habitattypen die mogelijk gevoeliger zijn voor stikstofdepositie. Daarnaast wordt ten aanzien van de wel beschouwde Vogelrichtlijngebieden niet ingegaan op de mogelijke gevolgen van stikstofdepositie voor de in die gebieden voorkomende beschermde soorten. In paragraaf 6.2 wordt nader ingegaan op de effecten van het "voorgenomen initiatief" op de beide genoemde Natura 2000-gebieden. Aangegeven wordt dat de toename van de stikstofdepositie niet hoeft te worden gesaldeerd omdat de depositie onder de drempelwaarde blijft van de provinciale Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000⁷. Geconcludeerd wordt dat het voorgenomen initiatief geen significant negatieve effecten zal hebben op de beide Natura 2000-gebieden.

In de depositieberekeningen in bijlage 2 van het MER worden echter deposities aangegeven die aanzienlijk hoger liggen dan de in paragraaf 6.2 genoemde drempelwaarde. De Commissie stelt vast dat de beoordeling in paragraaf 6.2 niet wordt onderbouwd door de berekeningen in bijlage 2.

In het MER is niet aannemelijk gemaakt dat significante negatieve gevolgen van de toename van de stikstofemissie in Natura 2000-gebieden ten gevolge van het voorgenomen plan zijn

⁶ Ter plaatse van de te beschermen habitats of te beschermen soorten.

⁷ Provincie Utrecht, 2012.

uit te sluiten. Het enkel verwijzen naar een door de provincie toegepaste drempelwaarde kan niet leiden tot het achterwege laten van een Passende beoordeling. Ook de nadere toelichting tijdens het locatiebezoek gaf geen eenduidig antwoord op de hierover gestelde vragen. Nu er geen Passende beoordeling is gemaakt, zijn de effecten voor tegen de gevolgen van stikstofdepositie te beschermen natuurgebieden onvoldoende in beeld gebracht. Er is dan ook ten onrechte geen Passende beoordeling opgesteld.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER alsnog een Passende beoordeling te maken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Maatschap Hilhorst

Bevoegd gezag: De Raad van de gemeente Baarn

Besluit: wijzigen van bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: vergroten van het bouwvlak van een rundveehouderij ten behoeve van de bouw van een nieuwe stal

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER: 20 maart 2014

ter inzage legging MER: 21 maart 2014 tot en met 1 mei 2014

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 18 maart 2014

toetsingsadvies uitgebracht: 23 mei 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. E.E.M. Coopmann-van Overbeek

ing. J.H. Grit (werkgroepsecretaris)

ing. R.H. Schokker

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- planMER Ontwikkeling melkrundveebedrijf A.A. Hilhorst en A.B. Hilhorst-van den Hengel Eemdijk 1, 3741 LJ Baarn, Stalbouw.nl, 11 september 2013;
- Bestemmingsplan Baarn - Eemdijk 1 (uitbreiding melkveebedrijf), gemeente Baarn, 12 maart 2014.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding melkrundveebedrijf Hilhorst te Baarn

ISBN: 978-90-421-3948-0

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

